

Ravlunda kyrka

55.7138, 14.1508

Enligt en numera försvunnen inskription över koret ska Ravlunda kyrka ha "fulländats till Jungfru Marie ära" år 1259, och delar av kyrkans takstol har dendrokronologiskt daterats till 1240-tal. Vid denna tid försågs kyrkan med kalkmålningar som det idag endast finns fragment kvar av, eftersom man senare slog valv i kyrkan och en del av målningarna på så vis kom att kapas.

I absiden och koret finns även kalkmålningar som skapades av den så kallade Vittskövlemästern i slutet av 1400-talet, ungefär samtidigt som kyrkan fick sitt torn och vapenhus.

Dopfunten av kalksten är kyrkans äldsta inventarium, och stod ursprungligen förmodligen mitt i långhuset. Under medeltiden fanns här ju inga bänkar utan församlingen stod eller knäföll under hela gudstjänsten. Under den tidiga kyrkans tid var ju också dopet en central del.

Den tillbyggda nykyrkan i norr som kallas "Capellet" eller "Skeppskapellet" byggdes på 1560-talet.

Altaruppsatsen dateras till slutet av 1500-talet och predikstolen som bär Kristian IV:s monogram till 1618.

I februari 1612 härjade den nyblivne svenske kungen Gustav II Adolf i den dåvarande danska landsdelen Skåne, och invid predikstolen finns en inskription som berättar om Svenskarnas krigståg och skövling.

Går vi framåt i tiden cirka 130 år, så fick trakten åker besök, men ett betydligt fredligare sådant. Det var Carl Linnaeus, ännu ej adlad von Linné som när han besökte kyrkan den 29 maj 1749 blev betagen av platsens skönhet. Bland annat skrev han efteråt i sin dagbok: "Raflunda kyrka låg mycket höglänt, omgifwen med de härligaste fält, som sluttade på alla sidor, och ändterligen liksom instängdes med de skönaste skogar; alltså en härligaste situation som man i landet finna kunde".

Kyrkans absid, kor och långhus täcks av ett blytak, vilket är ganska ovanligt för mindre kyrkor på landsbygden: Däremot ganska vanligt förekommande större kyrkor som exempelvis Lunds domkyrka. Förutom Ravlunda är det bara Övraby kyrka här på Österlen som har blytak i samma omfattning. Blytak var tidigare, under medeltiden, fram in på 1800-talet ett av de vanligare takmaterialen, men anledningen till att så få landsortskyrkor har blytak har med krigen att göra. Under 1600- och 1700-talet var bly ett eftertraktat material för ammunition, och genom att sälja blytaken och ersätta detta med tegel kunde fattiga församlingar tjäna pengar. I början av 1900-talet ville Ravlunda församling riva kyrktaket, men det satte sig Överintendentsämbetet i Stockholm emot. Istället skulle det gamla taket restaureras, men det dröjde till 1923 innan taket lades. Dock slarvade man och det läckte in vatten i kyrkan vid häftigt regn. 1990 restaurerade man åter taket, genom att smälta ner det gamla taket och lägga helt nya blyplattor, som göts på kyrkogården precis utanför kyrkan.

1955 fick kyrkan som gåva från Vitemölle fiskeläge en skeppsmodell som hänger intill bilden av sjöfararnas skyddspatron - Sankt Kristoffer - som målades 700 år tidigare.

Mest känd kanske kyrkan är på grund av att Fritiof Nilsson Piraten vilar på kyrkogården, under en sten där det står: "Här under är askan av en man som hade vanan att skjuta allt till morgondagen. Dock bättrades han på sitt yttersta och dog verkligen den 31 januari 1972."

Piraten hade själv textat sin gravsten, med undantag för datumet, som de efterlevande fick skriva in. Stenen placerades på graven i september samma år under överinseende av de närmast sörjande samt bland annat Piratens gamle vän Sten Broman.

Bara ett litet stycke från Fritjof Nilson Piratens grav finner vi sedan våren 2004 även graven till trubaduren Olle Adolphson.

Källor:

Pdf: "Ravlunda kyrka utvändig renovering". Jörgen Kling. Malmö Museer 2010.

Bok: "Svenska kyrkor - en historisk reseguide". Catherine Bonnie, Göran Hägg, Ingrid Sjöström. ISBN 978-91-7329-015-9

Bok: "Kyrkor i Skåne - en kulturhistoria". Siegrun Fernlund 1980. ISBN 91-85330-26-4

Bok: "Sällsamheter i Skåne". John & Björn Nihlén 1979. ISBN 91-29-53143-8